

Ἡ ζωή, σου λένε, εἶναι σύντομη καὶ βιάζονται νὰ ζήσουν. Ποῦ καιρὸς γιὰ ν' ἀφιερώσει κανεὶς σὲ περασμένα. Τὰ παρόντα σὲ πλημμυροῦν. Καὶ τὰ μέλλοντα εἶναι τόσο ἑλκυστικά... Ἐσὺ φεύγεις, ἀργεῖς, ἀντίο...

Σὰν ξανάρθεις καὶ πᾶς στὰ ἴδια κέντρα, σὰν ξένος πλησιάζεις στὸ Ταμεῖο γιὰ εἰσιτήριο κι' ἂν χασομερίσεις λίγο ὄνειροπολώνοντας σὲ συνεφέρνει ἡ φωνὴ τοῦ *contrôleur* «*Roulez, Messieurs, roulez*». Καὶ προχωρεῖς μηχανικὰ καὶ γίνεσαι ἓνα μὲ ὅλο τὸν ἄλλο κοσμάκη πού ἔχει τρέξει στὴν προεμίρα.

Στὸ πρῶτο διάλειμμα χώνεσαι στὰ παρασκήνια, δίνεις τὴν κάρτα σου, περιμένεις. Κι' ὅταν ἀκούσεις τὴ φωνὴ της νὰ λέει στὸ παιδί: *ce nom ne m'est pourtant pas inconnu*, γυρίζεις πίσω βιαστικὸς στὴ θέση σου. Πόσες λαχτάρες, πόσοι ὑπολογισμοί, πόσες θυσίες γιὰ νᾶρθεις. Κι' ὅμως βρίσκεις ὕστερα ἀπ' τὴ φράση αὐτὴ πὼς καλύτερα νὰ μὴν ἐρχόσουν. Τὸνομά σου δὲν τῆς εἶναι πιά τίποτα... Κάποιος καὶ σὺ σὰν τόσους ἄλλους πού... σὰ νὰ θυμᾶται.

Σέρνεσαι ὕστερα μὲ τὴν παρέα, μὲ μιὰ ὁποιαδήποτε παρέα, μὰ δὲν μπορεῖς νὰ χαρεῖς, νὰ ζήσεις ὅπως ἄλλοτε, ἂν αὐτὸ τὸ ἄλλοτε ὅταν ἦσουν—κάποιος πού δὲν ἦταν σὰν τοὺς ἄλλους.

Εἶναι δυὸ ἐβδομάδες πού εἶμαι ἐδῶ. Ἀπόψε εἶναι ἡ τελευταία βραδιά, αὔριο φεύγω, γυρίζω πίσω. Ἴσως νὰ μὴν ξαναδῶ τὴν Εὐρώπη, κι' ὅμως δὲ θλίβομαι. Βιάζομαι νὰ φτάσω ἐκεῖ κάτω στὴν Αἴγυπτο ὅπου ἀσφαλῶς θὰ μπορῶ νὰ εἶμαι ἀκόμα κάποιος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΣΗΣ

ΘΑ ΜΕ ΣΚΕΦΘΗΚΕ,

ΒΕΒΑΙΑ, ΣΑΝ ΠΑΛΗΑ ΑΜΑΡΤΙΑ

Ἀνάμεσα στὶς βαριὲς μαρμαρένιες κολόνες τῶν Προπυλαίων καὶ στοὺς αἰσθητικὸς στοχασμοὺς πού ἔκαμνα μὲ τὸν φίλο μου Η. Φ. τὸν ξέχωρό μας Παριζιάνο τεχνοκρίτη, ἔχασα τὴν Λίτσα τὴν μικρὴ καὶ τὴν γλυκειά της ἱστορία:

Ὡς προλίγου ἀκόμα μὲ κρατοῦσεν αὐτὴ στὰ φευγαλέα χά-
δια τοῦ ὄνειρου :

«Νίκο μου, μοῦλεγε, ἂν δὲν σὲ ἀπάντησα στὸ συστη-
μένο γράμμα σου τῆς Κηφισιάς, ἦταν γιατί νόμισα πὼς τὸ
νεόκτιστο σπίτι μου τῆς Ἡλιούπολης, δηλαδὴ τὰ τρία καμα-
ράκια μου δὲν ἦσαν ἄξια νὰ σὲ δεχτοῦν. Τώρα ὅμως πού
ταχτοποίησα τὸ κάθε τι, σὲ καρτερῶ ἀγάπη μου ἀφοῦ πε-
ράσουν οἱ μέρες αὐτὲς τῆς πίστεως καὶ τῆς νηστείας σὲ ὅλα,
νάρθεις νὰ συνεχίσουμε τὴν ἀλησμόνητη ἐρωτικὴ μας περι-
πέτεια.»

Αὐτά, τάχα, περιεῖχε ἓνα γράμμα της, πού ὕστερα ἀπὸ
πολλὴ καθυστέρηση ἔφτασε στὴν τωρινή μου διεύθυνση.

Ἦταν ἡ νύχτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης πρὸς τὴν Μεγάλη
Παρασκευή. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ὄνειρο αὐτό, γλυκὸ ὄνειρο,
μὲ τάραξε καὶ μὲ συγκίνησε βαθειά. Ἀμέσως διανοήθηκα :
ἴσως... βέβαια θὰ μὲ σκέφθηκε, σὰν παλὴ ἀμαρτία, τὶς
ἀγιες αὐτὲς μέρες, ἡ καημένη μου ἡ Λίτσα :

Εἶναι πολὺ ἀξιοπρόσεχτο πόσο αὐτὲς οἱ γυναῖκες πού
παραδίδονται τόσο εὐκόλα σὲ ὅποιο ξέρι νὰ τοὺς μιλήσει
καὶ τοὺς δεῖξει λίγο ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον, θεωροῦν τὶς παρεκ-
τροπές τους, ὅταν ἔλθει ἡ Μεγάλη Βδομάδα σὰν βαρύντατο
ἁμάρτημα, διώχνουν μακριὰ ἀπὸ τὴν κοίτη τους τὸν ἀνύ-
ποπτο ἐραστή τους, καὶ ἀρχίζουν νὰ ἀκολουθοῦν, αὐστηρό-
τατα, σὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντά
τους.

Νὰ λησμονήσουν τότε προσπαθοῦν τὰ σεπαρὲ καὶ τὶς
γκαρσονιέρους στὸ λιβάνι τῆς Ἐκκλησιᾶς.

.....

Τὴν γινώρισα τὴν Λίτσα πρόπερσι, σὲ μιὰ Πολίτισα
πού εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ προσκαλεῖ στὸ σαλόνι της μερι-
κοὺς της φίλους καὶ τραγανιστὰ κορίτσια, προσφυγοποῦλες
τὸ περισσότερο. Τέτοια ἦταν καὶ ἡ Λίτσα, μικρούλα, νόσ-
τιμη, μὲ ἔξυπνα καστὰνὰ ματάκια, ἀπονήρευτη καὶ ἡδονικὴ.
Ἦταν θάρρεβες ἀπὸ μετὰξι ἡ ἐπιδερμίδα της, καὶ σὰν κου-
φέτο τὸ σωματάκι της.

Ἀπὸ τὴν πρώτη μας ἐπαφὴ αἰσθάνθηκα ὅτι ἡ σκερ-
τσόζα αὐτὴ Σμυρνια θὰ ἔμενε στὴν μνήμη μου σὰν κάτι
περισσότερο ἀπὸ μιὰ «σαρκοανάφτρα» τῆς στιγμῆς.

Καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίσαμε νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν
ἐστία τῆς ἀφιλόκερδης φιλενάδας μας γιὰ μιὰ γωνιά πιὸ
intime στὴν ὁδὸ Μάρνης.

Ἐκεῖ συχνά, συχνότατα, παραδινόμαστε, σὲ θωπεῖες

ἀνεκλάλητης ἡδονῆς καὶ σὲ «λύσσεις» πὺν τὶς ζητοῦσαν τὰ νειάτα.

Πόσα πένθιμα δειλινὰ τοῦ χειμῶνα, ξεχνώντας τὶς ἀνησυχίες μου, δὲν ἔζησα σιμά της, τότε πὺν ὁ πούλητῆς τοῦ γιουρτιοῦ στὸ μισοσκότεινο δρόμο τῆς κοιμισμένης συν-οικίας, διαλαλοῦσε τὴν πρᾶμάτεια του.

Κάποτε πάλι, πίσω ἀπ' τὴν κλεισμένη θύρα τοῦ δωματίου μας, τὸ κοριτσάκι τῆς Λίτσας — τὴν παράιτησε ἔγκυο κάποιος, σίγουρα, πολὺ προοδευμένος Νεοέλληνας — ἄθελα συμμετεῖχε στὶς διαχύσεις μας ἢ μᾶλλον δεχότανε νουθεσίες γιὰ ἐργασία καὶ συμβουλὲς νὰ πηγαίνει στὸ σχολεῖο του μὲ προθυμία, ἀπὸ μᾶς πὺν βρισκόμαστε, κείνη τὴν ὥρα, σὲ στάση σκηνῆς *drôle* τοῦ Βοκακίου.

.....

Ἡ γλυκεῖά μου ἡ Λίτσα λοιπὸν θὰ μὲ περιμένει, ἴσως τώρα πὺν πέρασαν αὐτὲς οἱ ἅγιες μέρες.

Ἄραγε νὰ πάγω; ἢ μήπως πηγαίνοντας σήμερα ὕστερα ἀπὸ ἀναπόφεικτες μεταβολὲς σὲ ὅλα, καταστρέψω τὶς παλῆς στιγμὲς τῆς εὐτυχίας μου; Γιατὶ μόνῃ ἡ Λίτσα μὲ ἐννοοῦσε, σὲ ὅποια δὲ ψυχικὴ διάθεση καὶ ἂν βρισκόμουν ἐγὼ, εἶχε τὸ δῶρο νὰ διεγείρει τὸν ἐρωτισμὸ μου. Ἔτσι μὲ ὀδηγοῦσε στὴν μεγάλη κοινωνία τοῦ πνεύματος καὶ τῆς σάρκως. Δὲν ἦταν μόνο μιὰ κοῦκλα πρωτοχρονιάτικη, ἡ Λίτσα μου, μιὰ ἀστεία μοντέρνα γυναικοῦλα, ἀλλὰ μιὰ συντροφίσα παιγνιδιάρικα καὶ σύγχρονα σοβαρὴ πὺν μ' ἔφερεν στὴν ἐργασία, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴ μυσταγωγία.

Δὲν ἤθελα νὰ πεθάνει ἀπόψε, μὲ τὸ φευγαλέο χάδι τοῦ ὀνείρου καὶ μὲ ἓνα θλιβερὸ περίπατο πὺν ἔκαμα ὡς τὸ παλὸ της σπῖτι, τὸ κατοικημένο τώρα ἀπὸ ἀστουὺς παραδομένους στὴν οἰκογενειακὴ τους ἡσυχία, δὲν ἤθελα νὰ πεθάνει, ἀπόψε, ἡ Λίτσα μου, τὸ αἰσθηματικὸ αὐτὸ ἀλλὰ καὶ πολὺ γνωστικὸ πλᾶσμα, τὸ φκιασμένο ἀπὸ τόσες ἀντιθέσεις καὶ γυναικίες ροπὲς ἀλληλοσυγκρουόμενες.

Καὶ ἂν αὐτὲς οἱ γραμμὲς δὲν ἀποδίδουν, ὅπως ἤθελα, τὸν χαρμόσυνο ἤχο τῆς καρδιάς μου, γιὰτὶ νοιώθω πάντα τὴν Λίτσα σιμά μου, ποῖος φταίει, παρὰ ἡ πάλῃ ἀνάμεσα στὴ ζωὴ καὶ τὴν Τέχνη πὺν καταλήγει κάποτε σὲ μείωση τῆς πρώτης πρὸς ὄφελος τῆς δεύτερης.

ΝΙΚΟΣ ΙΩ. ΧΟΤΖΗΣ